

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики
та місцевого самоврядування

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-22-08, факс: 255-33-07

№ 04-14/16-100

" 10 " січня 2017 р.

ДЕСЯКУ С.В.

Шановний Сергію Вікторовичу!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України І.Геращенко у Комітеті з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянуто в межах визначеного предмету відання надіслану Вами електронну петицію з пропозицією щодо введення законодавчої заборони для державних службовців, які займають посади категорій «А» і «Б» (вищий корпус державної служби та керівники підрозділів), на володіння нерухомістю, відкриття рахунків і зберігання цінних речей за межами України.

Насамперед вважаємо за необхідне зауважити, що відповідно до частин десятої та одинадцятої статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» електронна петиція, адресована, зокрема, Верховній Раді України, яка у строк не більше трьох місяців з дня її оприлюднення набрала менш як 25000 підписів громадян на її підтримку, після завершення строку збору підписів розглядається як звернення громадян відповідно до цього Закону. Враховуючи, що на підтримку Вашої петиції у період з 7 липня 2016 року по 7 жовтня 2016 року було подано лише 13 підписів, її розгляд було здійснено у порядку, встановленому для звернень громадян.

Що ж стосується безпосередньо порушеного Вами питання вважаємо за доцільне зазначити про таке.

Вступаючи на державну службу, особа, крім прав та основних обов'язків, свідомо й добровільно приймає встановлені законодавством особливі вимоги, антикорупційні обмеження і заборони. Такі обмеження зумовлені специфікою функцій і повноважень державних службовців та передбачені з метою забезпечення прозорого і ефективного функціонування інституту державної служби, встановлення правових бар'єрів перед можливими корупційними зловживаннями, створення умов для належного виконання державними службовцями своїх посадових обов'язків.

Так, Законом України «Про державну службу» встановлюється низка обмежень і заборон для громадян під час вступу на державну службу та її проходження, пов'язаних з вимогами щодо політичної неупередженості, віку,

наявності судимості за вчинення умисного злочину, адміністративних стягнень за корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, проходження спеціальної перевірки, підпадання під заборону, встановлену Законом України «Про очищення влади» тощо.

Закон України «Про запобігання корупції» також встановлює обмеження щодо використання, зокрема, державними службовцями службових повноважень чи свого становища (стаття 22), одержання подарунків (стаття 23), сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25), спільної роботи близьких осіб (стаття 27), обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави чи місцевого самоврядування (стаття 26) та ін.

При цьому в контексті Вашої пропозиції особливу увагу звертаємо на передбачений законодавством фінансовий контроль стосовно державних службовців, який здійснюється шляхом перевірки заповнених ними на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції електронних декларацій. Формою декларації передбачається надання деталізованих відомостей щодо доходів, нерухомого майна, наявних грошових активів, у тому числі готівкових коштів, коштів, розміщених на банківських рахунках, внесків до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, зокрема, за кордоном.

У разі порушення вимог щодо декларування доходів/видатків суб'єктами декларування законодавством передбачається достатньо сувора відповідальність. Так, неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані – тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 100 до 250 мінімальних заробітних плат, тягне за собою накладення штрафу від 1000 до 2500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (стаття 172⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення), якщо ж такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 250 мінімальних заробітних плат – карається штрафом від 2500 до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від 150 до 240 годин, або позбавленням волі на строк до 2 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років (стаття 366¹ Кримінального кодексу України).

В той же час, при таких суттєвих обмеженнях і заборонах, чинним Законом України «Про державну службу», на відміну від аналогічного законодавства у сфері державного управління переважної більшості європейських країн, фактично не передбачена спеціальна система соціальних заходів, спрямованих на захист державних службовців від відповідних ризиків (пов'язаних, наприклад, із хворобою, інвалідністю, старістю, безробіттям і т.ін.), що певним чином мало б компенсувати такі обмеження. Навіть пенсійне забезпечення державних службовців з 1 травня 2016 року здійснюється на загальних підставах відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Враховуючи викладене, вважаємо, що запровадження запропонованої Вами додаткової заборони для державних службовців, які займають посади

категорій «А» і «Б», має бути юридично обґрунтованим та враховувати принцип пропорційності, який є важливою складовою одного з основоположних конституційних принципів – принципу верховенства права і спрямований у правовому регулюванні на забезпечення балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване певне обмеження чи заборона.

Водночас, розуміючи та підтримуючи антикорупційну спрямованість Вашої петиції, вважаємо, що вона має розглядатися в контексті внесення змін до антикорупційного законодавства, яке належить до предмету відання Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції, і стосуватися не тільки народних депутатів України та державних службовців, а й інших суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції».

Дозвольте висловити Вам вдячність за активну громадянську позицію, небайдужість до процесів, які відбуваються у державі та суспільстві, прагнення до зниження рівня корупції, зокрема, в апараті державних органів, та вдосконалення законодавства.

З повагою

Голова Комітету

С. ВЛАСЕНКО